

Läkemedel - ordination enligt generella direktiv

Hitta i dokumentet

[Syfte](#)
[Bakgrund](#)
[Ansvar och direktiv](#)
[Ordnation](#)
[Bedömning och dokumentation](#)
[Kontroll vid iordningställande, administrering eller överlämnande](#)

[Gemensamma direktiv vid Hallands sjukhus](#)
[Lokalt gällande direktiv vid vårdenhet](#)
[Uppdatering av direktiv](#)
[Bilagor](#)
[Uppdaterat från föregående version](#)

Syfte

Beskriver hantering av ordinationer enligt generella direktiv.

Bakgrund

Ordnation enligt generella direktiv definieras enligt HSLF-FS 2017:37.

Generella direktiv innebär att legitimerad sjuksköterska, efter egen bedömning, har möjlighet att ge ett läkemedel till en patient utan ordination.

Detta måste ske med stor restriktivitet och läkare ska ta ställning till eventuell fortsatt eller ändrad medicinering.

Ansvar och direktiv

Generella direktiv fastställs av chefläkare, respektive verksamhetschef eller av denne utsedd medicinskt ansvarig. Endast läkare får utfärda generella direktiv om läkemedelsbehandling. I direktiven ska anges läkemedelsnamn, läkemedelsform, läkemedlets styrka, dosering, maximal dos per dygn, administrerings sätt, indikationer och kontraindikationer samt antalet tillfällen som läkemedlet får ges till en och samma patient utan att en läkare kontaktas. Direktiven ska omprövas årligen, vara daterade och undertecknade. När direktivet uppdateras ska detta meddelas förvaltningen av NCS Läkemedelsmodul via ärende till Servicedesk.

Ordnation

Generella direktiv gäller för patienter på en viss enhet vid vissa angivna tillstånd, utan att en särskilt individuell ordination behöver ges. Generella direktiv ska utfärdas restriktivt och omprövas regelbundet. I första hand ska förskrivaren ordinera "vid behovsordination". En sådan ordination bör alltid finnas på patienter med känt eller förväntat sömnproblem, oro, smärtanfall, krampsjukdom. Behandling får inte ges vid överkänslighet mot ingående substanser. "Vid behovsordinationer" ska alltid innehålla en tidsram för att indikera maxdosen per dygn, t.ex. "högst 3 gånger dagligen".

Läkemedel får ges på generellt direktiv till en patient som en engångsordination endast efter att en sjuksköterska gjort en behovsbedömning. Vad som får ges styrs alltid av det fastställda dokument som finns på vårdenheten. Vid minsta tveksamhet eller osäkerhet hur sjuksköterskan ska hantera situationen kontaktas läkare.

Bedömning och dokumentation

Innan ett läkemedel iordningställs och administreras eller överlämnas till en patient med stöd av ett generellt direktiv ska en sjuksköterska göra en bedömning av patientens behov av läkemedlet, samt kontrollera läkemedlets indikationer och kontraindikationer. Dosen av det givna läkemedlet på generellt direktiv ska registreras och signeras av sjuksköterska i NCS. I NCS Läkemedelsmodul väljs generella direktiv genom att ordinationsdialogen öppnas. Skriv GO efter §-tecknet på raden Läkemedel och tryck Tab, markera därefter aktuell ordination. Ordinationstypen blir automatiskt engångsordination. Sjuksköterskans bedömning av patientens behov av läkemedlet ska dokumenteras under utdelningskommentar i NCS.

Kontroll vid iordningställande, administrering eller överlämnande

Kontroll mot den dokumenterade ordinationen vid iordningställande, administrering eller överlämnade ska göras mot det generella direktivet.

Gemensamma direktiv vid Hallands sjukhus

Vid Hallands sjukhus finns ett gemensamt dokument med generella direktiv för flera vårdenheter, [Bilaga 1](#). Direktivet uppdateras årligen. Berörda verksamhetschefer ansvarar för att ordinationerna är förankrade vid respektive vårdenheter och motsvarar vårdens behov. De gemensamma generella direktiven som ska användas på samtliga kliniker fastställs av chefläkare. Verksamhetschefer för respektive klinik ansvarar för kliniks specifika generella direktiv.

Lokalt gällande direktiv vid vårdenhet

I de fall när en enskild vårdenheter har ett avgränsat behov som inte är inkluderat i de gemensamma direktiven kan egna lokala generella direktiv utarbetas. [Bilaga 2](#) kan användas som mall. Egna lokala tillägg bör utarbetas restriktivt och omprövas i samband med revision, ett enhetligt dokument med generella direktiv bör eftersträvas. Vid behov av lokala direktiv ska det tas i beaktande att det inte upptar preparat med liknande effekt som i det gemensamma direktivet då det kan medföra risk för övermedicinering. Ansvarig för lokala generella direktiv är verksamhetschef/medicinskt ansvarig läkare på vårdensheten. När direktivet uppdateras ska detta meddelas förvaltningen av NCS Läkemedelsmodul via ärende till Servicedesk.

Uppdatering av direktiv

Vid förändring eller uppdatering av generella direktiv som ska finnas inlagda i NCS läkemedelsmodul, skickas information och underlag till [Servicedesk – IT Läkemedelssupport](#).

Bilagor

[Bilaga 1 Läkemedel - ordination enligt generella direktiv – Förteckning](#) *OBS! gäller endast för Hallands sjukhus*

[Bilaga 2 Läkemedel – ordination enligt generella direktiv - Mall](#)

Uppdaterat från föregående version

23-07-27 Genomgång av rutinen endast redaktionella ändringar samt förtydligande att bilaga 1 endast gäller för Hallands sjukhus.

Tidigare versionsuppdateringar

2019-08-30

Förtydligande av

- Ansvar och direktiv
- Sjuksköterskans bedömning av indikation och kontraindikation